

הוא מאחר ששמחתנו עושה להם רעה כי עי"כ אנו שולטים עליהם [תמה]. י"ד, (ס"א ה')

ע', וְחֵץ. כַּף סֶלְקִין בְּחוֹשְׁבָנָא דִּילְהוֹן ומשום כך י"ד אלים הוא סוד

אור הרשב"י

כמעשה הרשעים, ושכר בעבור שמתקנין אותו נמי הוא בעוה"ב.

ולפי"ז מובן מאחר דכל עשיית המצוה בפועל הוא לתיקון עולם הנגלה, כל כמה שהעולם מזדכך והולך ומתקרב להיות במדרגה פנימית, באותה מדה נתמעט צורך העשי'. ועי"כ בעוה"ב שהוא עולם המצפון לגמרי ופנימיות בלי חיצוניות כלל א"צ לשום מצוות מעשיות אלא הצדיקים יושבין ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה, ולימות המשיח שהוא ממוצע בין זמדי"ז לעוה"ב איכא פלוגתא ואיכא למ"ד דג"כ מצוות בטלות בו. ונראה דמ"ד בטלות ומ"ד אין בטלות לא פליגי, דבודאי קצת מצוות נוהגות לימות המשיח, ומפורש ביחזקאל הקרבנות והפרשת תרומות ומעשרות, וכן בש"ס סנהדרין (צ"ב) שאהרן הכהן ישול אחר תחית המתים תרומה, הרי דגם לאחר תחית המתים קצת מצוות יהיו נוהגות, ועי"כ מ"ד נוהגות מיירי מקצת מצוות אלו וכדומה ה' הבין דרכה והוא ידע מקומה, ומ"ד אינן נוהגות מיירי באינדק מצוות, וכמו שמצינו לרז"ל (הובא בשל"ה ערך תורה שבכתב רפ"ד ב) עתיד חזיר לטהר, וכן במדרש (ויק"ר פ' י"ג) מענין מצות שחיטה עיין שם, וא"כ מר אמר חדא ומא"ח ולא פליגי. ואולי יהי' חילוק בין ימות המשיח לזמן תחית המתים, שלאחר התחי' שהעולם יהי' מווכך

[תמה] ובענין זה איתא בשם משמואל בראשית חנוכה וז"ל: ונראה דבוזה"ק (ח"ג רנ"ט א) בענין פרי החג דכנגד שבעים אומות, ואי תימא אי הכי רע עיין הויגן לגבייהו, אין דהא כתיב (משלי כ"ה) כי גחלים אתה חותה על ראשו, אבל אנן לא יהבינן אלא בהדוותא דלית ביומי שתא הדוותא כאלין יומין, ובגין דאנן יהבינן בטוב ליבא ובחדוותא דרעותא אתהפך עלייהו גחלים על רישיהון נומרין מלהטין דחדוותא דילן עבדי לון ביש, עכ"ל. ועדיין אינו מובן מהו דחדוותא דילן עבדי לון ביש.

ונראה דהנה אמרו ז"ל (נדה ס"א ב) מצוות בטלות לעתיד לבוא, ולעולם הבא הכל מודים דמצוות בטלות בו ואין בו אלא שהצדיקים יושבין ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה, אף דעולם הבא הוא בגוף ונפש כמו שהסכימו הראשונים ז"ל. והענין יש לפרש עפי"מ דאיתא בחובת הלבבות דמרעותא דליבא שהוא מצפון המצוה זוכין לעולם הבא שהוא עולם המצפון, ומעשיית המצוה בהתגלות בפועל זוכין לעולם הנגלה דהוא עוה"ז. ונראה להוסיף ולומר דבעשי' שהיא בנגלה מתקנין את עולם העשי' שהוא בנגלה, ומאחר שמתקנין אותו זוכין לו. ואולי הפירוש שזוכין לו היינו שמתקנין אותו, כי שכר מצוה בהאי עלמא ליבא ויש צדיקים שמגיע אליהם

יד המלכות המכניעה אותם, וע' פרים הוא מורה על מיעוטם, וח"ץ כבשים הוא סוד השכינה הדורכת את קשתה בחיצים ועי"כ היא מכניעתם, כי זהו סוד מנין הקרבנות שלהם.

אם רעב שונאך האכילהו לחם – סוד קרבנות החג, ואם צמא השקהו מים בסוד

ניסוך המים

וְכָל דָּא אִי תִימָא מֵאן יְהִיב לָן לְאַקְרָבָא עֲלֵייהוּ,
דְּלִמָּא אֵינּוּן לָא בְעָאן כָּל דָּא וְאִם תֵּאמֵר מִי בִיקֶשׁ מִמְּנוּ
שְׁנַקְרִיב עֲלֵיהֶם אֶת הַקִּרְבָּנוֹת הַלְלוּ אוֹלֵי הֶם לֹא רוֹצִים אֶת זֶה כֻּלָּל. אֵלֶּא לֵית

אור הרשב"י

מקיפים ופנימים יותר ויותר כידוע בכוונות, ע"כ הפרים שהם כנגד האומות מתמעטים והולכים לעומת שעולם העשי' מתקרב בכל יום יותר לפנימיות והוא רמז שבפנימיות אין נוקקים כ"כ למצוות מעשיות.

ולפי האמור יש לפרש דברי זוה"ק הנ"ל דאנן לא יהיבין אלא בהדוותא ובטוב ליבא לתקן את עולם העשי' אחר שיצאנו שמחים וזכאין בדין, וידוע דאומה"ע הם היצונים ואין בהם ענין פנימי כלל, וכבש"ס חולין (קל"ג ב) סתם גוי מיפעא פעי, ובמה שמתקנים את עולם העשי' נמשכת גם להם ברכה, אבל אנן אין מתכוונין להם אלא מחמת הדוות הלב ורעותא דליבא לתקן את עולם העשי', וזה אתהפיך להם גומרין מלהמין שהרי הם אינם נמשכים רק אחר החיצוניות והחיצוניות הרי מתקרבת לפנימית ומשום הכי מתמעט יום אחר יום טובא דלהון.

ביותר ומתקרב עוד יותר למהותו הפנימית יתמעטו מצוות מעשיות ממה שהי' לימות המשיח, באופן שהרבה מצוות יהיו נוהגות לימות המשיח ולא יהיו נוהגות לתחיית המתים, והשם הוא יודע.

והנה בחג הסוכות, אחר שישאל יוצאין זכאין ונרצין מימי ר"ה ויוהכ"פ, צריכין לתקן גם עולם העשי', ע"כ נמסרו לישראל הרבה מצוות מעשיות סוכה ולולב וקרבנות כ"כ מרובין עד שבשבעים פרים שהם מקריבים מתקנין נמי בצד מה את שבעים שרי האומות.

ולפי האמור יובן שבשמ"ע שרומז לימות המשיח כדאיתא בספה"ק אין אז מצוות מעשיות, לא סוכה ולא לולב ולא קרבנות מרובין אלא פר אחד איל אחד וגוי, והוא מעין מ"ש בענין מצוות בטלות לעת"ל, וע"כ בכל יום מימי הסוכות שמתקרבין לשמ"ע, והימים מתעלים והולכים, ובכל יום נכנסין בו הסודים

חֲדוּוּהָ לְכֹל אֵינּוֹן מִמֶּנּוּ, בְּכֹל אֵינּוֹן תּוֹרִים אֵילִים
וְאָמְרִין כְּהִנֵּי, בְּשַׁעֲתָא דְיִשְׂרָאֵל יַהֲבֵי לֹזֵן סְעוּדָתִין
אֵלֵין אלא הוא מאחר שאין שמחה לכל השרים הממונים בכל אותם התורים והאילים

והכבשים שמקריבים בשאר ימות השנה, כמו ההנאה שיש להם בשעה שישראל נותנים להם
בסוכות את כל אותן הסעודות האלו, ומשום כך בודאי הקרבנות הללו הוא לרצונם. וְעַם

כָּל דָּא לָא מִתְקַרְבּוּ כִלְא, אֶלְא לְקוּדְשָׁא בְרִידָה הוּא
בְּלַחֲדוּי, וְאֵינּוֹן מִתְקַרְבֵי תַפְזֵן, וְאִיהוּ פְּלִיג לֹזֵן ועם כל זאת

אנו לא מקריבים את הקרבנות אלא רק לשם הקב"ה בלבד, ומאלו הקרבנות שקריבים לשמו

מהם הוא מחלק להם כפי רצונו. וְעַל דָּא כְּתִיב, (משלי כה) אִם רָעַב

שִׁנְאָךְ הֶאֱכִילְהוּ לָחֶם, אֵלֵין אֵינּוֹן קְרַבְנֵין דְּחַג ומשום כך נאמר

'אם רעב שונאך האכילהו לחם', דהיינו שהוא סוד קרבנות החג. וְאִם צָמָא

הִשְׁקָהוּ מַיִם, אֵלֵין מַיִם דְּרְשִׁימִין הָכָא בְיוֹמֵי דְחַג.

וּבְיוֹמָא תְנִינָא, וּבְיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה וּשְׁבִיעָאָה, וְסִימָן

(שיר השירים ח) בּוֹ"ז יְבוּזוּ לּוֹ ומש"כ 'אם צמא השקהו מים', הוא סוד ניסוך המים

הרמוז כאן בימי חג הסוכות שהם רמוזים בימי ב' ו' ז' בסוד 'בו"ז יבוזו לו', דהיינו שניסוך

המים הרמוזים בימי בו"ז דסוכות הוא בזיון לאומות מאחר שהוא סוד מיעוט שפעם.

מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה – נדרש על עם ישראל שמנסכים מים

לקב"ה, אם יתן איש זהו הס"מ שאין לו חלק בקרבנות

מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֵהָבָה, אֵלֵין אֵינּוֹן

הלימוד היומי

מִיָּמָי, דֵּי מְנַסְכֵי יִשְׂרָאֵל, בְּחֶדְוָה וּבְרַחֲמֵימוּ דְקָדְשָׁא
בְּרִידָה הוּא, דְכִתְיִב, (ישעיה יב) וְשִׂאֲבַתְּם מִיָּמַי בְּשִׁשּׁוֹן ומש"כ
מִיָּמַי רַבִּים וּגְוִי, אֱלוֹ הַמַּיִם, הֵם הַמַּיִם שֶׁמִּנְסַכִּים יִשְׂרָאֵל בְּשִׂמְחָה וּבִאֲהָבָה לְקַבֵּ"ה שְׁבָהֵם הוּא
סוּד 'וְשִׂאֲבַתְּם מִיָּמַי בְּשִׁשּׁוֹן'. וְנִהְרֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ, אֱלִיָּן אֵינֻן נִהְרֵי
דְּאַפְרָסְמוֹנָא דְכִיָּא, דְּכִלְהוּ דְבִקֵּי וּמִתְקַשְׂרֵי בְרַחֲמֵימוּ
דְּא ומש"כ 'ונהרות לא ישטפוה' פירושו על אותם נהרות של שמן אפרסמון טהור דבינה,
שְׁכֹלֵם דְּבִקִּים וְנִקְשָׁרִים בְּזוֹ הָאֲהָבָה, דְּהֵינֻן שְׁכוּנַת הַפְּסוּק שֶׁלֹּא נִחְשָׁב שֶׁמְרֹב רִיבֵי הָאֲרֶת
נִהְרֵי אֲפֻרְסָמוֹן הַמִּתְגַּלִּים בְּחַג שֶׁהֵם סוּד חֲסָדִים דְּבִינָה, אִזּוּ בִּזְהָ לֹא תִרְאֶה אֲהַבְתֶּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
לְקַבֵּ"ה, כְּדוֹגְמַת הַמַּעֲיָן שֶׁנִּפְתַּחִים עֲלֵיו אַרְבּוּבוֹת הַשָּׁמַיִם שְׁעֵי"כ לֹא נִיכַר נְבִיעֵתוֹ מִחַמַּת רִיבֵי
מִי הַגְּשָׁמִים, אֲלֹא אוֹתָם מִי נִיטוֹךְ הַמַּיִם שֶׁל שְׁפַע הַבֵּינָה הֵם לֹא מְכַבִּים אֶת אֲהַבְתֶּם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּ"ה מֵאַחַר שֶׁהֵם תָּמִיד נִיכְרִים (מק"מ). **אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן**
בֵּיתוֹ בְּאַהֲבָה בּוֹז יְבוּזוֹ, דָּא סְמָאֵל, בְּאַהֲבָה דֵּי יִשְׂרָאֵל,
לְמַהְוֵי לֵיהּ חוֹלְקָא בְּהַדְרֵיהּ, בְּאֵינֻן מִיָּמַי דְּרִשְׁמִיָּן
הָכָא בְּפִרְשֵׁתָא ומש"כ אם יתן איש את כל הון ביתו וגו', הוא הסמא"ל שאם הוא
יִתֵּן אֶת כָּל הוֹנוֹ, בְּזוֹ אֲהָבָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּ"ה בְּכַדֵּי שִׂיחָה לּוֹ חֵלֶק עֵימָהֶם בְּאוֹתָם הַמַּיִם
שֶׁרְמוּזִים כֹּאן בְּפִרְשַׁת הַקְּרִבְנוֹת, אִזּוּ בּוֹז יְבוּזוֹ לּוֹ, דְּכִתְיִב **אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת**
כָּל הוֹן בֵּיתוֹ בְּאַהֲבָה בּוֹז יְבוּזוֹ, סִימָנָא דְּאֵינֻן מִיָּמַי
בו"ז, יְבוּזוֹ לּוֹ וְדָאֵי כִּי זֶהוּ סוּד אִם יִתֵּן אִישׁ וּגְוִי בּוֹז יְבוּזוֹ כִּי הוּא סִימָן לְנִיטוֹךְ
הַמַּיִם הַרְמוּזִים בִּימֵי בּו"ז דְּסוּכוֹת שֶׁאִם הוּא יִרְצֶה שִׂיחָה לּוֹ חֵלֶק בְּהֵם אִזּוּ בּוּדָאֵי בּוֹז יְבוּזוֹ
לוֹ, דְּהָא כְּלָהוּ אֶתְחַשְׁבּוּ לְגַבְּוֹן, חֶרֶשׁ נִשְׁפָּר, דְּלִית לֵיהּ